

కెంగ్కె

చిన్నప్పుడు మా సుబ్బారావు అంటుండేవాడు, "ఇవాళ చాల మబ్బిగా వుందిరా. వానొస్తుందేమో" అని.

మా రంగడేమో "వాడా? వాడు ఒత్తి బోరుగాడు గురూ" అనేవాడు.

"మా సారు ఇవాళ క్కాసు తీసుకోలేదు"

"ఇంగ్లీష్ డీచర్ లీవ్ పెట్టాడు"

ఇవి స్కూల్లో మామూలుగా వినవడే తెలుగులో మాట్లాడే ఇంగ్లీషు మాటలు. లేదా అవి ఇంగ్లీష్లో మాట్లాడే తెలుగు మాటలా?

గుంటూరు ఎ.సి. కాలేజీలో ఒక కెమిస్ట్రీ లెక్చరర్ గారు, లాబ్ లో టైట్రేషన్ చేస్తున్నప్పుడు, గబగబా కెమికల్ బీకర్ లో పడకూడదు అని చెప్పటానికి, డోంట్ పోర్ పోర్ పోర్ (ఈ మాటలు గబగబానూ), బట్ పో-ర్, పో-ర్, పో-ర్ (ఈ మాటలు చాల నెమ్మదిగానూ, జాగ్రత్తగానూ) అనేవాడు.

ఈరోజున ఇది గుర్తుకి తెచ్చుకుంటుంటే ఎప్పుడో చిన్న ఒక మంచి జోక్ గుర్తొస్తున్నది. ఒకాయన ఇంకో ఆయనతో అన్నాట్ట "మా అమ్మకి చాల నెమ్మదిగా ఉత్తరం వ్రాస్తున్నాను. ఎందుకంటే ఆవిడ స్పీడుగా చదవలేదు" అని.

మా కాలేజీలో ఒక లెక్చరర్ గారు ఎవరితోనో సిరియస్ గా మాట్లాడుతున్నప్పుడు, ఓ ఆకతాయి ఆయన మాటలకి అడ్డం వచ్చి ఏదో చెప్పాట్ట. ఆయనకి

సరైన కోపం వచ్చి "ఐ టాక్ట్. హి టాక్ట్. మిడిల్ మిడిల్ పై డుయు టాక్" అన్నాట్ట. "నేనూ ఆయనా మాట్లాడుకుంటుంటే, మధ్య మధ్యలో నువ్వు మాట్లాడతావేం?" అని దానికి తెలుగులో చాత్పర్యం.

పెద్దగా ఇంగ్లీష్ చదువుకోని ఒకాయన అనేవాడు "వాడు ధరుడు క్లాస్ చదువుతున్నాడు" అని. ఇంకో ఆయన అనేవాడు "ఆయన పెద్ద థింకరు కదా, మంచి తెలివిగల స్మార్ట్ ఫెలో" అని. కావాలంటే అలాని, ఒక పేపరు కార్యతం మీద రాసిమ్మన్నా ఇస్తాడు.

మా మామయ్య బ్రిటిష్ ఇండియాలో పుట్టి, తెలుగు భారతంలో బ్రతికిన మనిషి. అందుకే రెండు భాషల మీదా ఆయనకి గౌరవం.

"నీకేమీ తెలీదా? యు డోంట్ నో దత్?"

"వాడికి వెయ్యిసార్లు చెప్పాను. ఐ డోల్డ్ హిమ్ వన్ థాజెండ్ టైమ్స్"

"యు ఆర్ ఫ్రం బెజ్జీవాడా? మీది విజయవాడా?"

"యువర్ నేమండీ? మీ పేరు?"

ఇలా మాట్లాడేవాడు.

విన్నప్పుడు గుంటూర్లో మాకు మందిచ్చే హోమియోపతి డాక్టర్ గారి దగ్గరికి వెళ్ళి, నాకు కడుపులో నెప్పిగా వుందండీ అనేవాడిని. ఆయన నాలాటి పిల్లలతో చాల సరదాగా వుండేవాడు.

"సత్యం గాట్ కడుపులో నొప్పి. ఐ విల్ గివ్ హిమ్ గుడ్ మెడిసిన్. రేపటి కల్లా హి విల్ బి ఆల్ రైట్" అని ఒక పాట పాడి, చేతిలో నాలుగు తియ్యటి మాత్రులు పెట్టేవాడు. ఆయన ఇచ్చిన మాత్రుకి తగ్గేదో, పాడిన పాటకి తగ్గేదో కానీ, కడుపు నొప్పి మాత్రం తక్కువ తగ్గిపోయేది.

అమెరికాలో పుట్టి పెరుగుతున్న పిల్లలు, ముఖ్యంగా నాలుగైదేళ్ళ పిల్లలు ఇంకా గమ్మత్తుగా మాట్లాడతారు. వాళ్ళకి ఇంట్లో తెలుగు మాట్లాడటం బాగా వచ్చేస్తుంది. కానీ అప్పుడే నర్సరీ స్కూలుకి వెళ్ళటం ప్రారంభిస్తారు. అక్కడ ఇంగ్లీష్ నేర్చుకోవటం మొదలుపెడతారు. దాంతో వాళ్ళకి ఒకేసారి ఈ రెండు భాషల ప్రయోగం కొంచెం గజబిజిగా వుంటుంది.

మా మాళ్ళో ఆలాటి ఒక పిల్లకి కోపం వస్తే "నిన్ను పించుతా" అనేది, నిన్ను గిచ్చుతాను అని ఆ మాటలకి అర్థం. అన్నం తినేటప్పుడు మా బంగారం అడిగేది "అమ్మా, కెన్ యు గివ్ మీ సమ్ మోర్ పెరుగు" అని. ఒక రోజు ప్రసాద్ ఇంటికి ఫోన్ చేసి - మీ నాన్నేం చేస్తున్నాడురా అని అడిగితే, వాళ్ళ కుర్రాడు అంటాడు "మై డాడ్ ఈజ్ తోమింగ్ గిన్నెలు" అని. "నాన్నా! బామ్మా ఈజ్ ఆన్ ఫోన్" అంటాడింకో బుడుగు.

ఇలాటి మాటలు పిల్లలు మాట్లాడతారు కనుక, ముద్దుగా చెప్పుకోటానికి సరదాగా వుంటాయి.

బాపుగారి ఒక కార్టూను. ఒక పిల్లాడు రోడ్డు మీద ఏదో పడిపోతే వెతుకుతుంటాడు. అటే పోతున్న ఒక పెద్ద మనిషి అక్కడ ఆగి, ముద్దుగా, "ఏంతమ్మా!

ఎతుకుతున్నావూ" అంటాడు. ఆ అబ్బాయికి అభిమానం వచ్చేసి "ఎద్దులా వున్నావ్ సరిగ్గా మాట్లాడలేవూ. ఏమిటా ముదు మాటలు" అంటాడు.

ఇది ఎందుకు గుర్తుకొచ్చిందంటే, కొంతమంది పెద్దవాళ్ళు, ముఖ్యంగా స్టేజీ మీద అలా మాట్లాడితే మనకి కోపం రాక మానదు.

అమెరికాలో జరిగే తానా, ఆటా, ప్రాంతీయ తెలుగు సంఘాల కార్యక్రమాల్లో విసపడే తెంగ్లీషు అప్పుడప్పుడూ చిర్రెత్తిస్తుంది. నాకు సాహిత్యంలో ఉత్తమ రచయిత బహుమతి అక్కనేని నాగేశ్వరరావు ద్వారా ఇప్పిస్తున్నప్పుడు నన్నిలా పరిచయం చేశాడు. "సత్యంగారు రోట్ చాలా పోయమ్స్ అండ్ గేయమ్స్" అని. ఆ మాటల్ని విడియోలో బుక్ షెల్ఫ్ లో గేయమ్స్ కన్నా భద్రంగా దాచుకున్నాను.

"శ్యామ్ సుందర్ గారిని స్టేజీ మీదకి వచ్చి, మాస్టర్ ఆఫ్ సెరిమోనీస్ గా మన కల్చరల్ ప్రోగ్రాంని హోస్ట్ చేయమని రిక్వెస్టు చేస్తున్నాను" అంటాడింకో ఆయన. ఒక తెలుగు అసోషియేషన్ ప్రెసిడెంటుగారయితే, అందరి ముందరా ఒప్పేసుకుంది. "ఐ డోంట్ నో తెల్లూ. అందుకని ఐ విల్ స్పీక్ ఓన్లీ ఇన్ ఇంగ్లీష్"

ఒక తెలుగు సాహిత్య సభ ప్రారంభినూ, ఆ సభా నిర్వాహకురాలు "ఐ ఫర్ గాట్ తెలుగు. లెట్ మీ స్పీక్ ఇన్ ఇంగ్లీష్" అంది. ఆవిడ అమెరికాలో పుట్టి పెరిగిందేమో అనుకున్నాను. కానీ తర్వాత తెలిసింది ఆవిడది వైజాగని. అమెరికా వచ్చి ఐదేళ్ళే అయిందని.

అలాగే ఒక సాహిత్య సభలో ఇండియానించి వచ్చిన ఒక కవి, తన పుస్తకాన్ని అమెరికాలో ఒక తెలుగు పెద్దమనిషికి అంకితమిస్తే ఆ కృతిధర్త సభాముఖంగా ఇంగ్లీషులో "ఐ డోంట్ వాచ్ టు డు విత్ దీన్ బుక్. ఐ డోంట్ రీడ్ బెలుగూ బుక్స్" అన్నాడు.

చిళ్ళందరికన్నా మిన్న ఇంకో రకం మనుష్యులు.

ఒక అచ్చ తెలుగావిడ అంటుంది "ఐ డోంట్ లైక్ తెల్లూ సాంగ్స్ అండ్ తెల్లూ లిటరేచర్. ఐ డోంట్ లైక్ తెల్లూ ఎటాల్"

"ఎందుకు తల్లీ అలా అన్నారు?" అని బాధగా అడిగితే, "ఐ డోంట్ నో. ఐ జస్ట్ డోంట్ లైక్ దెమ్" అంది.

కొంతమంది పసితనం తొంగి చూసే పసిడి తెంగ్లీషులో మాట్లాడి మనల్ని నవ్విస్తారు. కాలేజీల్లో తెంగ్లీష్ హాస్యం సరదాగానే వుంటుంది. ముందుతరం వాళ్ళు తెలుగులో ఇంగ్లీష్ ని అలవాటుగా కలిపి మాట్లాడటం కొంతవరకూ బాగానే వుంది. అమెరికాలో తెలుగూ ఇంగ్లీషూ కలిపి మాట్లాడే పిల్లల అమాయకత్వం చూసి కొంచెం నవ్వుకున్నా, వాళ్ళని సరిచేసే అవకాశం మనకీ, సరిదిద్దుకునే మనసు వాళ్ళకీ వుండటం వల్ల అక్కడా ప్రమాదమేమీ లేదు.

నిద్రపోయే వాళ్ళని లేపటం చాల సులభం.

కానీ నిద్ర నటించే వాళ్ళని లేపటం ఎంతో కష్టం.

* * *